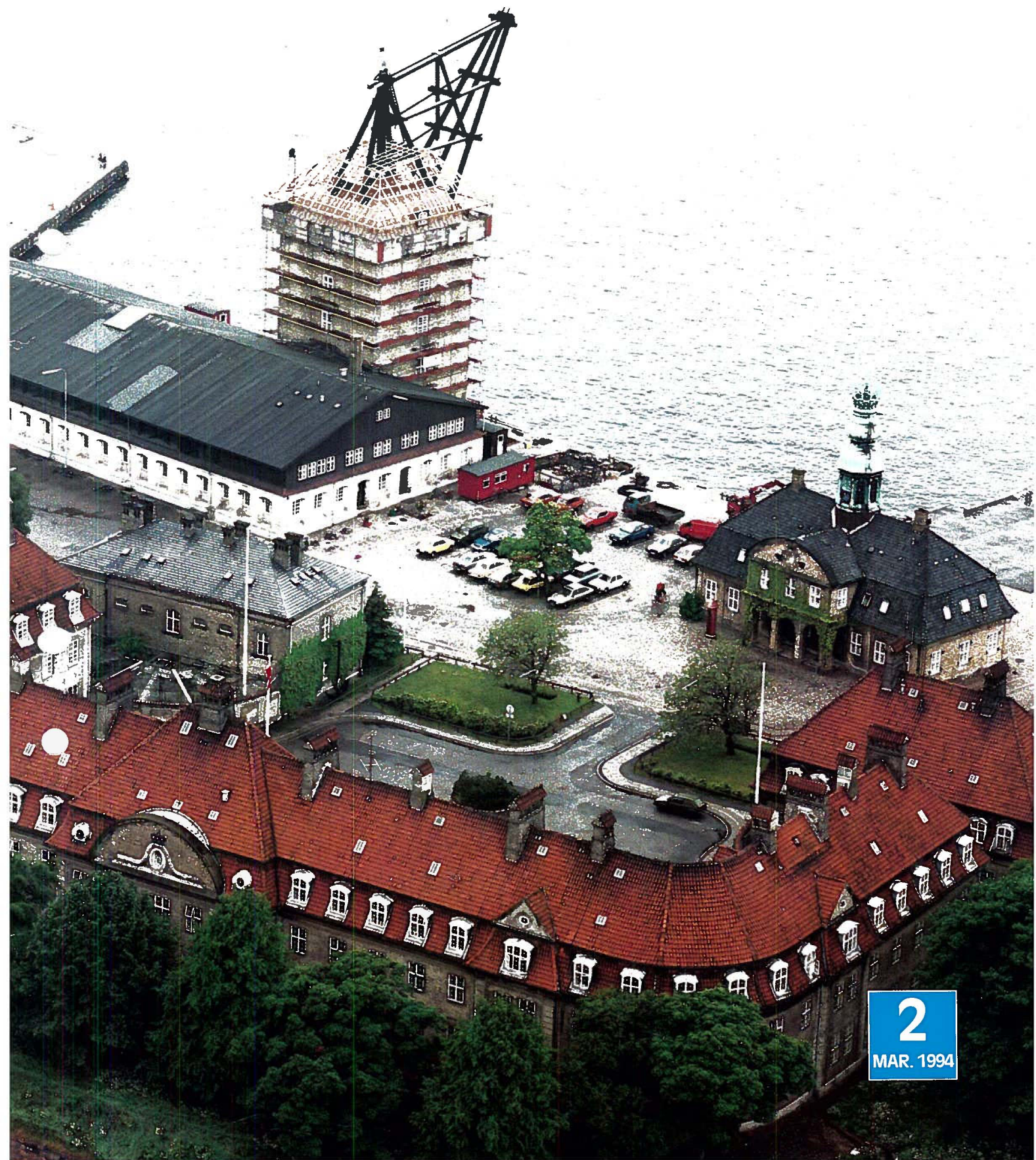

SØVÆRN

S

ORIENTERING

2

MAR. 1994

Nyt fra redaktionen

Også denne udgave af SØVÆRNSORIENTERING rummer et par artikler, som afspejler de ændringer, søværnet undergår for tiden.

Langelandsfortet forsvinder, og dermed mister søværnet et af sine brohoveder i land.

Flådestation København er forsvundet, men som kommandør Hans Fink-Jensens artikel viser, er Marienstation Holmen opstået som fugl Fønix af asken.

Der er således også noget at glæde sig over i forandringens tid.

Bladet bringer denne gang to indlæg, som er mere personligt udformede, end man er vant til at se her. Det drejer sig dels om marinemaler Pierre Ausiaz' egen introduktion, dels om en erhvervspraktikants indtryk af sit ophold i søværnet.

Indslag af denne slags bringes meget gerne, og der gøres i den forbindelse opmærksom på, at de i artiklerne fremsatte meninger, ønsker og andet ikke nødvendigvis er sammenfaldende med søværnets holdning.

Samtidig skal det oplyses, at redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indsendte artikler, ligesom bladet ikke er forpligtet til at bringe alle indslag.

Læs om

Søværnsorientering 2/94

Side

Marinestation Holmen	1
VÆDDERENS togt til Sydøstasien	3
Flådebesøg i marts	5
Farvel til Langelandsfortet	6
Dronningens besøg på Flådestation Frederikshavn	9
Halvårsrapport fra søredningstjenesten	10
Nye officerer af reserven	10
Nytårsparole i Søværnets Materielkommando	11
Aarhus Flydedok A/S – Undervandsbåde	12
MAKRELENS adoptionsbesøg i Lemvig	14
Marinemaleren Pierre Ausiaz	16
Gammel uddannelsesordning afsluttet	17
Skift af krydsfartsmotor i BREDAL	18
Medaljedag i søværnet	19
Søværnets mærkedage	20
Kommandohejsning i LOMMEN	22
Forsvarsministerens besøg i Søværnets operative Kommando	23
Erhvervspraktik	24

Søværnets operative Kommando

Att. SVN ORT
Postbox 483, 8100 Århus C
Telefon 89 43 30 99
Telefax 89 43 31 41

Redaktøren: 89 43 30 05

Redaktion: Orlogskaptajn Steen Ovesen

Ansvar overfor presseloven: Kommandør E. Fage - Pedersen

Forside: Nyholm set agten fra.

Tryk:

Kannike Tryk AS · Århus

Indholdet kan frit citeres med angivelse af kilde.

ISSN 0907 - 5038

Marinestation Holmen

Af kommandør Hans Fink-Jensen

Udviklingen i den internationale situation, med de nye og udfordrende opgaver dette har medført for forsvaret, har naturligt haft stor bevågenhed.

Mindre opmærksomhed har været knyttet til en af de største forandringer, som har fundet sted i forsvarets nyere historie, nemlig nedlæggelsen af Flådestation København og oprettelsen af Marinestation Holmen 1. maj 1993.

Flytningen af søværnets enheder fra København og den dertil hørende udflytning af forsyningsstøtten til Frederikshavn og Korsør har været og er fortsat en meget omfattende proces, som berører mange mennesker. Hertil kommer lukningen af Orlogsværftet og privatisering af væsentlige dele af søværnets logistiske virke.

Den omfattende udflytningsproces gennemføres imidlertid stille og roligt efter de udarbejdede planer, takket være en imponerende indsats fra personellet side, kombineret med en grundig planlægning og velorganiseret styring.

Tilbage står den endelige udflytning af værksteder, etablering af søværnets blivende aktiviteter på Holmen og afhændelse af de rømmede områder.

Ved nedlæggelsen af Flådestation København blev der beklageligvis bibragt offentligheden den opfattelse, at søværnet forlod Holmen. Kendsgernerne er, at der, når udflytning og indflytning er gennemført, vil være ca. 1.000 tjensgørende i søværnet på Holmen. Der vil således fortsat være væsentlige aktiviteter som grundlag for søværnets samlede virke, ligesom der vil være en fortsat tilstedeværelse af søværnet i København.

Udover Søværnets Materielkommandos Centralledelse, som samles

på Arsenaløen, etableres de øvrige funktioner på Nyholm. Søofficersskolen, Taktik- og Våbeninspektøren samt Teknikinspektøren med tilhørende stabe, skoler, uddannelser m.v. forbliver eller etableres på Nyholm. Marinens Bibliotek etableres i det tidligere mineværksted. Miljødivisionen flytter ind og skoleskibet Georg Stage vil fortsat opholde sig her uden for togtperioderne.

Marinestation Holmen højeste kommando mandag den 3. maj 1993 med en normeret bemanning på 131. Hertil knyttedes en overgangsbemanning på ca. 200 til at gennemføre den videre udflytning.

Marinestationens hovedopgave er opretholdelse af området som anløbshavn, samt vedligeholdelse og drift af de etableringer og områder, som skal være til rådighed for de fornævnte aktiviteter.

Marinestationen varetager endvidere drift af den istandsatte og moderniserede Marinekaserne, som anvendes primært til underbringelse af elever, men som også rummer et velfungerende cafeteria.

Den tidligere Kasernens Sygeafdeling (KSA) er under udbygning til et områdeinfirmeri, som endvidere opretholder beredskabet for dykkertanken.

»Under Kronen« forbliver til rådighed for Chefen for Søværnets opera-

Kommandør Hans Fink-Jensen, chef for marinestation Holmen

tive Kommando samt for Chefen for Marinestationen til repræsentative opgaver.

Planbygningen indrettes til gymnastiksal, og Marsmarken etableres som idrætsanlæg.

Der vil således ske en del ændringer på Nyholm. Udertil vil Holmen imidlertid fortsat være et synligt vidnesbyrd om søværnets lange historie med bevarelse af de historiske bygninger, men med meget nutidige og intensive aktiviteter.

Udover de nævnte hovedopgaver varetager Marinestation Holmen en række opgaver af bl.a. ceremoniel karakter, som er overført fra Flådestation København. Rigets flag vil fortsat vaje fra Sixtus, som det har gjort i over 200 år, og salutten vil blive givet fra Sixtus, som overtog denne opgave fra Kastellet den 24. februar for 100 år siden.

Service til kongeskibet DANNEBROG i udrustningsperioden vil blive ydet med dertil hørende ceremoniel, og endelig er det pålagt Marinestation Holmen at stå for de mange flådebesøg, som hvert år finder sted i København.

Nævnes skal også Søværnets Museumsmagasin med Søværnets historiske Samlinger, som flyttes til Nyholm. Herfra varetages bl.a. udlån til søværnets tjenestesteder af effekter til uddannelsesbrug og udsmykning.

Marinestation Holmen med overgangsbemandingen har fortsat ansvaret for de mange arealer og byg-

ninger, som skal afhændes. Som bekendt er der udarbejdet en principskitse for, hvorledes disse områder ønskes etableret. Endvidere er der nedsat et udvalg, med direktøren for Forsvarets Bygningstjeneste som formand, der skal stå for denne udvikling. Det er en uhyre spændende proces, som vi følger med stor interesse. Det er efter min mening af stor betydning for søværnet, hvordan især Frederiksholm og Dokøen bliver indrettet, som de nære naboer de vil blive.

Såfremt forhåbningerne om etablering af en ny levende bydel, med gode trafikforbindelser, bliver ind-

friet, vil det kunne knytte søværnets aktiviteter tættere til byen.

En sådan udvikling vil også gøre det mere tillokkende for søværnets enheder at anløbe Holmen, når der er lejlighed til det. Det vil medvirke til at synliggøre søværnets eksistens, og det vil pynte gevaldigt på de tomme kajer.

(Chefen for
Marinestation Holmen)

Kommandøren hilser på dele af overgangsbemandingen

VÆDDERENs togt til Sydøstasien (II)

Her fortsætter beretningen om VÆDDERENs togt til Sydøstasien, som i sidste nummer af bladet sluttede ved udgangen af 1993.

Efter forlægningen fra Bangkok via Singaporestrædet ankom VÆDDEREN den 26. december til Port Kelang, en stor travl godshavn ca. 45 minutters kørsel fra Kuala Lumpur. En allersidste tilrigning af udstillingsgrej, hvorefter dagene forløb som velkendt med receptioner, frokostarrangementer, høflighedsvisiter og talrige besøgende, især fra den malaysiske flåde, bl.a. flådechefen. En af dagene holdt den danske sømandspræst i Singapore julegudstjeneste på RAS-dækket efterfulgt af samvær i hangaren.

To af dagene havde VÆDDERENs besætning lejlighed til at tage på bustur til forskellige seværdigheder i Kuala Lumpurs omegn. Det er en topmoderne by, præget af landets gennem år meget høje vækstrate, moderne motorveje, skyskrabere i en mere charmerende og elegant stil end noget andetsteds set, og samtidig indkøbscentre og et Chinatown, der, hvad priser og vareudbud angik, målte sig med Bangkok.

Den 29. december forlagde vi om natten til Lumut Naval Base, hvor også flådens skibsværft ligger, det skibsværft, der, såfremt Malaysia indgår aftale med Naval Team Danmark, skal være med til at bygge et antal OPV 1500 SF skibe. Undervejs til Lumut medsejlede 4 malaysiske flådeofficerer, som således kunne briefes under dynamiske omstændigheder.

VÆDDEREN i malaysisk farvand

Salutskud fra VÆDDEREN

Næste dag besøgte omkring 100 gæster fra værftet, og bl.a. cheferne for den operative kommando og materielkommandoen, VÆDDEREN, og endnu engang måtte vi lægge øre til en meget rosende omtale.

Vagtfri besætning besøgte en nærliggende tropeø, og om aftenen var officersmessen inviteret til et afskedsarrangement med EAC (ØK), Naval Team Denmark (NTD) og den malaysiske flåde.

Nytårsaftensdag kl. 10.00 sagde vi farvel til Malaysia. Et ophold, der vil blive husket, ikke alene for sine mange store og fremmedartede oplevelser, men også for den store venlighed og hjælpsomhed vi mødte over alt, både fra flåden i de lande, vi besøgte, og fra officielle danske myndigheder og private firmaer, specielt EAC.

Forlægning mod Suez begyndte, og trods en spændende tid trak alle nok vejret dybt og så frem til nogle stille og rutineprægede dage på havet.

Nytår blev fejret, for mange nok mere stilfærdigt end vanligt som en reaktion på de sidste måneders hektiske liv. 23 salutskud, fyrværkeri og champagne blev affyret.

En række rolige dage fulgte med almindelig skibsvedligeholdelse og uddannelse. Næsten dagligt HELO-flyvninger, bl.a. ind over det flotte malaysiske højland. Som på udturen holdt vi langt middagshvil, og det velkendte liv udspillede sig igen på helikopterdækket.

Vi havde håbet at kunne gå gennem Maldiverne, men da de lokale myndigheder satte som betingelse, at kanonerne var usynliggjort, måtte dette spændende projekt desværre opgi-

ves, og vi gik af den gammelkendte rute via Eight Degree Channel.

Hjulpet godt på vej af nordvestmonsunen skød VÆDDEREN god fart, vejret var perfekt, men søen alligevel lidt urolig, så det blev kun til en enkelt baderulle over Det Indiske Ocean. Vore rygstykker var efterhånden garvede, så udturens solforbrændinger var nu en saga blot.

De mange timer, helikopteren var tildelt, gjorde, at der fortsat blev fløjet meget, iblandt 3 gange i døgnet inklusive natflyvninger. Det betød også, at alle, der ønskede det, fik en velfærdsflyvning, oplevede at se VÆDDEREN fra oven, at »hilse« på diverse store containerskibe og at flyve i de mest fantastiske skyformationer i flere kilometers højde.

Andre velfærdsarrangementer var der naturligvis også. Lerdueskydning-

ger og kvartersvis grillarrangementer med muntre konkurrencer og hjemmelavede sange af høj kunstnerisk kvalitet samlede mange deltagere.

Passagen af Suez forløb uproblematisk, og efter 14 dage på søen ankom VÆDDEREN den 13. januar til Haifa som det første danske orlogsfartøj, der nogensinde har aflagt besøg i Israel.

Efter briefing ved ambassaden og en orientering omkring almen takt og tone og seværdigheder, blev der givet landlov.

Over to dage så størstedelen af besætningen på en ti timer lang bustur landet, hvis historie for de fleste er mere velkendt end vor egen.

Bethlehem så vi og Jerusalem med en dygtig dansktalende guide, men næppe mange følte »historiens vingesus«, for vejret var trist, og de historiske steder virkede meget turis-tagtige.

Aftenen før afgang holdtes i den

flagsmykkede hangar et arrangement med ca. 60 indbudte danskere, israelere med danske relationer og militærfolk. Vel et af de mest positive arrangementer i en afslappet og god atmosfære.

17. januar var det farvel til Israel og endnu en god oplevelse. Vor forlægnings mod Danmark startede.

Igen vedligeholdelse, klargøring til overlevering, uddannelse, engagementsøvelser o.s.v., og forbi Gibraltar og Biscayen med næsten fladt vand.

Da vi gik nordpå med tidevandsstrømmen og vinden i ryggen, var der forhåbninger om, at vi kunne ankomme til Frederikshavn dagen før forventet, og da der blev sejlet med 3 hovedmotorer, blev vi nærmest båret af sted med en fart af 25,5 knob over grunden.

Den 26. januar kl. 14.00 stod VÆDDEREN ind i Frederikshavn i strålende sol. Dannebrog, det græske, malaysiske, thailandske, bruneiske

og israelske flag vajede, og helikopteren strøg lavt hen over. Folk på kajen vinkede, og der var glæde både over at være hjemme og over at have deltaget i et togt langt ud over det almindelige.

At opsummere oplevelserne allerede ved togtets afslutning vil være umuligt, men mon ikke der i os alle har bundfældet sig oplevelser, vi vil kunne glæde os over resten af livet. At have sejlet til Østen og repræsenteret Danmark i en del af verden, der med ekspresfart er på vej fremad, er uforglemmeligt.

Tilbage står så, om det egentlige formål, at Malaysias skibsordre vil gå til Danmark, vil blive nået. Da chefen den 20. januar prajede, at den danske udenrigsminister i Malaysia havde underskrevet en foreløbig kontrakt med et skibsværft, steg håbet, også for os, om at vi på mere end en måde havde været med til at skabe et lille stykke danmarkshistorie.

(VÆDDEREN)

Flådebesøg marts 94

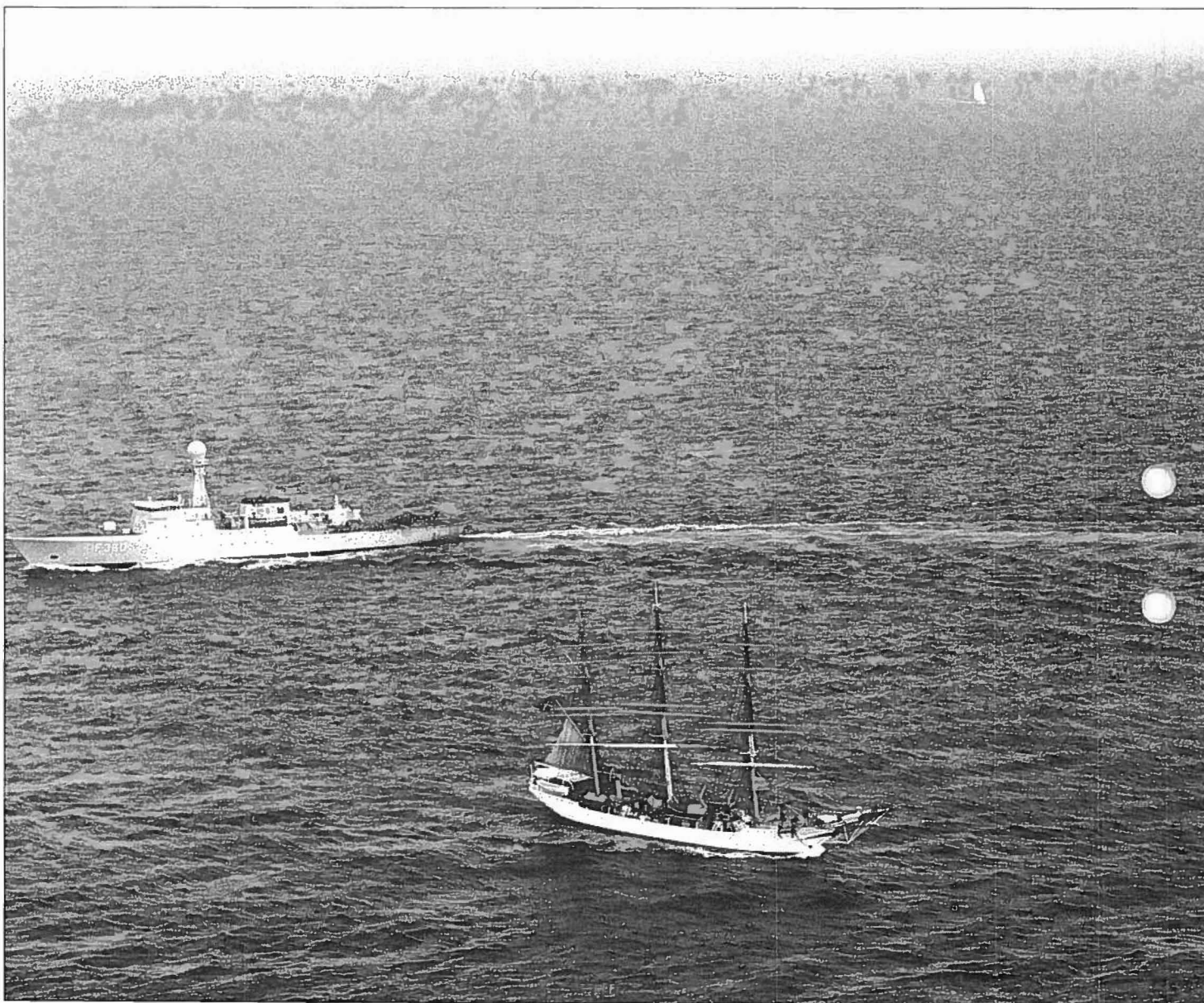
DATO	BY	NATION	SKIBSNAVN	SKIBSTYPE	BESÆTNING
3 - 7	København	England	CROMER	ministryger	35
7 - 9	Vejle	Holland	6. MS.ESK	ministryger	254
11 - 14	Ålborg	Holland	BAD EVENSEN	ministryger	21
11 - 14	Ålborg	Tyskland	WERRA	depotskib	90
14 - 18	København	England	SANDOWN	ministryger	35
18 - 21	København	Holland	VAN NES	fregat	177
18 - 21	Århus	Holland	HARLINGEN	ministryger	42
18 - 21	Ålborg	Tyskland	5. FPB SQ	torpedobåde	218
-	-	-	ODENWALD	hjælpeskib	-
17 - 18	Frederikshavn	Norge	TORPEN	transportfartøj	7
18 - 19	Kalundborg	-	-	-	-
23 - 24	-	-	-	-	-
25 - 25	Frederikshavn	-	-	-	-
29 - 02	København	USA	USS THORN	destroyer	350

Farvel til Langelandsfortet

Om der skal skrives nekrolog over et søfort, er svært at sige, for det er jo ikke hver dag man siger farvel til et fort i søværnet. Her kommer dog lidt historiske data m.v. om Langelandsfortet.

Som et led i opbygningen af dansk forsvar og som et ydre tegn til vore allierede i NATO om dansk forsvarsvilje og vilje til at hævde dansk suverænitet i visse farvandsafsnit, blev det efter 2. verdenskrigs afslutning bestemt, at Kystbefæstningens hovedvirksomhed skulle koncentreres om Stevnsfort og Langelandsfort.

Det betød bl.a., at gennemsejlingskontrollen i det sydlige Storebælt samt beskyttelse af minelægning og mod strygning af udlagte minefelter inden for kanonernes 20 km rækkevidde blev hovedopgaven for kanonerne. Ved et skøde udfærdiget den 29. maj 1952 overtog forsvaret Holmegaard fra proprietær Chr. Christiansen

Kock for en købesum af kr. 545.000 og erhvervede derved gårdens 173 tønder land. Med de fornødne deklARATIONER gav det plads til et hovedbatteri på 4 stk. enkeltløbede 150 mm kanoner. Disse kanoner var under 2. verdenskrig opstillet af tyskerne på batteriet på Fyens Hoved.

Holmegaards ejere i det 16. århundrede var familien Dyre. Gården blev i midten af det 17. århundrede købt af Mogens Kaas til Lykkesholm og tilhørte i slutningen af det 17. og begyndelsen af det 18. århundrede Otte Kaas og hans søn, oberstløjtnant Hans Ditlev Kaas. Gården hørte derefter under stamhuset Ahlefeldt og indtil 1938 under Tranekær Gods,

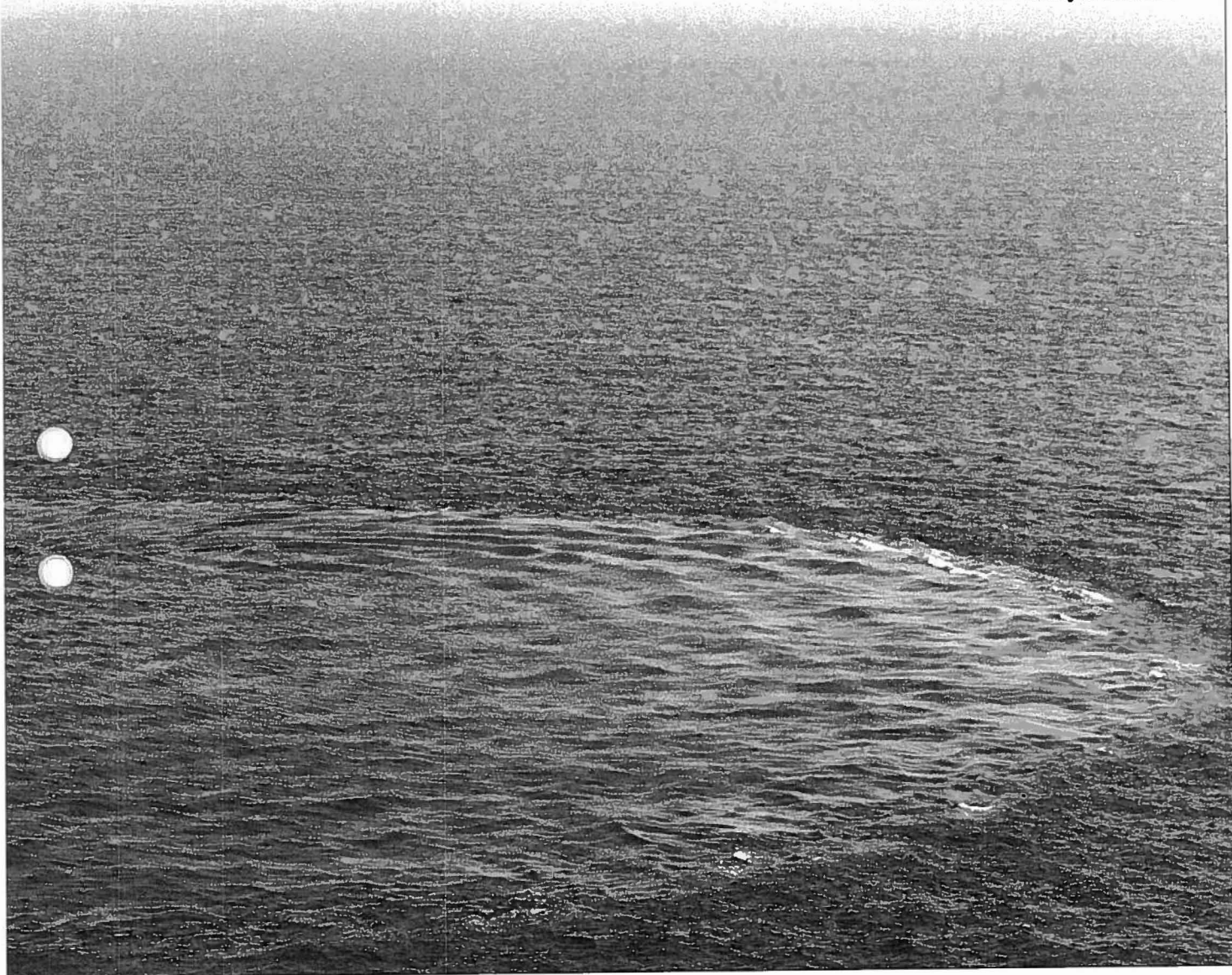
hvor gården blev købt af den hidtidige forpagter Marius Andersen, der afhændede den i 1945. Holmegaard havde senere forskellige ejere, indtil søværnet som før nævnt overtog den. Siden har der været foretaget flere mageskifter for at få arealet til bedst at passe ind i fortets aktiviteter. Den jord, der ikke direkte omfattede fortets installationer, blev forpagtet ud, i begyndelse til 7 forpagtere, senere kun 4.

Det kan ikke nægtes, at bygningen af fortet ikke var populært i alle kredse på Sydlangeland. Det var jo et fremmedelement, der groede op mellem de karakteristiske sydlangelandske bakker. Der var skærmydsler i de

første år, men efterhånden som man lærte hinanden at kende, og det var klart, at fortet kunne være til hjælp i visse situationer, blev søværnets personel accepteret, og snart gik alt tilfredsstillende. Det forhold, at tjenstgørende personel for en stor del fik deres bolig på Langeland, var naturligvis også medvirkende til at udvise sådanne vanskeligheder.

Fortet blev projekteret af Forsvarets Bygningstjeneste, og man kom hurtigt igang med de omfattende jord- og støbearbejder til de mange bunkers. Det stod hurtigt klart, at gårdens bygninger med mindre ombygninger og udvidelser kunne anvendes til søværnets formål. Det skal nævnes, at

HVIDBJØRNEN omsejler DANMARK

administrationsbygningen tidligere benyttedes til forvalterbolig og folkeværelser. Hovedbygningen var privatbolig. Beboelsesbygning for officerer var mejeri og duehus med kornmagasin på loftet. Beboelse for menigt personel var tidligere hønsehus, materielrum, hestestald, svinestald og foderrum. Cafeteriebygningen var grisestald, kostald og mølteri med kornmagasin på loftet. Ved udnyttelsen af disse bygninger var det muligt at få anlægget til på en harmonisk måde af falde ind i Sydlangelands smukke landskab.

Den 15. september 1953 var byggeriet så vidt fremskredet, at kommandohejsningen kunne finde sted under den første chef, orlogskaptajn, senere kommandørkaptajn, E. Aalborg. Til stede ved kommandohejsningen var Hans Kongelige Højhed Arveprins Knud og Kystbefæstningens daværende chef, kontreadmiral E.M. Dahl samt Lensgreve K. Ahlefeldt-Laurvig, der gennem en årrække ydede søværnet en uvurderlig støtte på Langeland.

Arbejdet med at færdiggøre fortet fortsatte i de følgende måneder, og den 24. august 1954 blev det hele overdraget til Kystbefæstningen af Forsvarets Bygningstjeneste.

Fra militær side koncentrerede man sig i begyndelsen kun om bevogtning af fortområdet og uddannelse af 40 mm kanonbesætninger til luftforsvar. Det vil føre for vidt at gå i detaljer med den virksomhed, der har udfoldet sig hernede igennem årene, men enkelte forhold bør fremhæves.

Først i januar måned 1954 påbegyndtes uddannelsen af besætninger til 150 mm batteriet, men det viste sig at være meget ubehageligt for beboerne omkring fortet i de perioder, hvor skydningerne fandt sted. Det medførte en række klager, hvorfor chefen måtte anbefale, at der blev opstillet 2 stk. 150 mm pjecer ved stranden syd for Føllesbjerg. Først gennem indgriben fra politisk hold lykkedes det at skaffe midler til disse

kanoner, således at øvelsesskydninger kunne finde sted fra det såkaldte strandbatteri.

Fortet krævede store mandskabsstyrker, idet såvel luftforsvar som nærforsvar skulle tilgodeses, og mange værnepligtige har gennem årene af tjent deres værnepligt ved fortet. Omkring midten af 1960'erne reduceredes den faste besætning til fordel for uddannelse af såkaldte specialbesætninger, som blev udtaget blandt de værnepligtige fra sæsonudrustede enheder som kongeskibet DANNEBROG og opmålingskibe. Disse værnepligtige fik deres mobiliseringsuddannelse her.

Langelandsfortet har imidlertid altid være i søgelyset, når der skulle ske nedskæringer inden for søværnet. Fra begyndelsen af 1970'erne arbejdede søværnets ledelse med en meget betydelig reduktion af besætningen, og fra 1973 blev hovedbatteriet og antiluftsskytset langtidskonserveret, idet der dog fortsat skulle bibeholdes en vedligeholdelsesbesætning, samtidig med at der lejlighedsvis uddannedes besætninger til 150 mm kanonerne.

Til varetagelse af søværnets opgaver i forbindelse med farvandsovervågning, søredning m.v. var Langelandsfort grundet beliggenhed og kapacitet velegnet. I 1958 oprettedes Sødefensionsafsnit Langeland, der i 1961 i forbindelse med oprettelse af Søværnets operative Kommando og revision af marinedistriktsordningen blev ændret til Langelands Marinedistrikt, der dengang varetog opgaverne fra Gedser i øst til Lillebæltsbroen i vest. Chefen for Langelands Marinedistrikt var samtidig chef for fortet.

Lige fra kommandohejsningen har der været et godt samarbejde med Hjemmeværnet på Langeland. Dette har haft stor betydning, og der er gennemført mange øvelser med de lokale hjemmeværnskompagnier til gavn for begge parter. Kasernefacili-

teterne blev iøvrigt benyttet af Hjemmeværnsdistrikt IV til grundskoler, kurser m.m. Det var derfor med beklagelse, at personel fra Hjemmeværnsdistrikt IV og fra den sydfynske/langelandske hjemmeværnsorganisation af alle tre værn måtte se til og endog hjælpe med at tømme stedet, for derved mistede de alle en pragtfuld uddannelsesplatform.

Fra 1961 til 1986 var fortet som nævnt hovedkvarter for Langelands Marinedistrikt.

I 1986 indførtes en ny marinedistriktsordning, hvor Langelands Marinedistrikt blev nedlagt, og dets operationsområde kom ind under Sundets Marinedistrikt, som har hovedkvarter på Stevnfort. Dette indebar, at fortet overgik til en nøglebemanding, så det indtil kommandostrygningen kun var bemandede med 20 personer, som vedligeholdte bygninger, installationer og armering samt sørgede for, at gældende planer blev ajourført.

Det var ligeledes denne nøglebesætnings pligt at afholde mønstringsøvelser, hvor hjemsendt personel blev genindkaldt og inden for 1 uge fik genopfrisket deres lærdom og skød med kanonerne. Disse mønstringsøvelser har vist, at fortet inden for de gældende tidsrammer var i stand til at bemane, skyde og ramme fuldt tilfredsstillende med kanonerne.

Berlinmuren blev væltet, trusselvurderingen måtte omformuleres og »kundegrundlaget« forsvandt, så derfor blev en af de rigtige tunge drengene i den kolde krig arbejdsløs. Efter næsten 40 års virke har Forsvarsministeriet truffet beslutning om at nedlægge Langelandsfortet, men inden da var alle beboelsesbygningerne blevet solgt til Indenrigsministeriet den 31. december 1993. Disse bygninger havde siden 7. april 1993 været lejet ud til Direktoratet for Udlændinge for at huse asylsøgere fra det tidligere Jugoslavien. Dette var årsagen til, at fortets beboelses-

bygninger på 11 dage omkring månedsskiftet marts/april 1993 blev tømt for alt militært grej, og at kommandoen på fortet blev strøget den 6. april 1993 kl. 12.00.

Fra flere sider og især fra Sydlangelands kommunes borgmester er der i dagene omkring offentliggørelsen af nedlægningsbeslutningen blevet rettet henvendelse til Forsvarskommandoen om muligheden for oprettelse

af et fortmuseum i bunkeranlæggene ved 150 mm kanonernes hovedbatteri. Endelig fjernelse af artilleriet og igangsættelse af nedrivning af fortbebyggelserne er derfor udsat afventende forhandlinger om oprettelse af et sådant museum.

Hvad der end bliver bestemt, så kan man med en let omskrivning sige, når man ser tilbage på et operativt

fort, som havde sin betydning i den kolde krig:

»OLD SEAFORTS NEVER DIE – THEY FADE AWAY«

(Sundets Marinedistrikt)

Dronning Margrethe besøger Flådestation Frederikshavn

Dronning Margrethe var fredag den 7. januar 1994 på besøg ved Flådestation Frederikshavn – et såkaldt arbejdsbesøg, som strakte sig over fire timer.

Formålet med besøget var at besigtige kongeskibet DANNEBROG. Da flådestationen har ansvaret for skibet, var alt selvfølgelig i orden. Majestæten brugte tiden om bord til at vælge nye farver og nye gardiner til salonerne.

Dagen startede desværre med dårligt vejr. Efter planen skulle Dronningen være ankommet med helikopter. I stedet måtte Majestæten flyve til Aalborg, hvorfra der med politiskorte blev kørt til flådestationen. Her var Chefen for Flådestation Frederikshavn, kommandør Jes Thomsen, sammen med Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmi-

Dronningen ankommer til flådestationen

ral Knud Borck, Chefen for Søværnets Materielkommando, kontreadmiral Niels Mejdal samt borgmester Jens Chr. Larsen, klar til at modtage Hendes Majestæt.

Efter besigtigelsen af DANNEBROG fik Dronningen en grundig orientering om udflytningen fra Holmen. Denne orientering foregik på Taktikskolen og blev givet af kommandocheferne. Derudover fik skolens chef, kommandørkaptajn Ole Hoffgaard, mulighed for at vise Dronningen Taktikskolen.

Efter orienteringen var der frokost på inspektionsskibet THETIS, hvor kommandørkaptajn E.V. Johansen var vært.

Først på eftermiddagen forlod Dronningen flådestationen for at vende tilbage til København.

(Flådestation Frederikshavn)

CH AIS viser Majestæten rundt i den taktiske træner

Halvårsrapport fra Søredningstjenesten

Den 9. februar udgav Søværnets operative Kommando sin rapport vedrørende søredningstjenesten i andet halvår af 1993. Dermed ser det samlede billede for 1993 således ud (1992 i parentes):

TYPE	ANTAL TILFÆLDE
Assistance til skibe og boreinstallationer	143 . . . (132)
Assistance til fritidssejlere	295 . . . (350)
Udrykninger uden nødsituation	182 . . . (233)
Omkomne	56 . . . (24)
Assistance til udenlandske statsborgere	146 . . . (128)

Det vurderes, at det dårlige vejr i sommeren 1993 har haft indflydelse på reduktionen i antal redningsaktioner, idet mange har valgt ikke at tilbringe fritiden på havet. Samtidigt skønnes, at netop det barske vejr har haft indflydelse på den voldsomme stigning i antal dødsulykker. Stigningen på 32 døde fra 1992 til 1993 fordeler sig med 18 fritidssejlere og 14 erhvervesejlere.

(Søværnets operative Kommando)

Nye officerer af reserven

Den 4. marts 1994 modtog fem skibsførere deres udnævnelse til løjtnanter af reserven på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn.

Ved en beskeden ceremoni foretog Chefen for Søværnets operative Kommando udnævnelsen, overrakte ansættelsesbreve og bød de nyudnævnte velkommen i marinens officerskorps. I sin tale sagde admiralen bl.a., at de gennem deres tjeneste i marinen fortsætter den tilknytning til den civile skibsfart, som er vigtig og værdifuld for søværnet. Han udtrykte også håb om, at de nye løjtnanteres tjeneste må blive til glæde for dem, og at de til sin tid må kunne nyttiggøre erfaringer fra deres tid i søværnet i deres civile jobs.

Ved udnævnelsen medvirkede desuden afdelingschef J. H. Frederiksen, MÆRSK træningscenter, som også talte til løjtnanterne, sammen med – naturligvis – chefen og andre fra reserveofficersskolen.

(SOK)

Nytårsparole ved Søværnets Materielkommando

Søværnets Materielkommando holdt den 5. januar nytårsparole for første gang siden kommandoens oprettelse i 1967.

Centralledelsens nye organisation – der formelt trådte i kraft den 1. januar 1994 – blev gjort håndgribelig og øjensynlig ved personellets opstilling i de fremtidige afdelinger og sektioner m.v., således at tilhørsforhold, de enkelte organisationselementer og den samlede organisations størrelse blev direkte anskuelig for den enkelte medarbejder.

Til trods for megen travlhed med omflytning, overlevering og fortsættelse af alle de igangværende aktiviteter fra den gamle organisation, lykkedes det at samle over 330 i orlogsværftets gamle kantine. De civile – hvoraf mange havde anlagt dekorationer – og de militære paradeuniformer faldt ind i en fin sammenhæng og en opstilling med flot militær præcision.

I sin nytårstale understregede chefen bl.a., at med en organisation, der personelmæssigt er reduceret med 20%, vil kravet til hvert enkelt være en 100% indsats, og behovet for fleksibilitet og rationelle arbejds- og forretningsgange en udfordring for alle. Tillige vil øgede krav til kvalitet gøre sig stærkt gældende på alle områder og alle niveauer.

For søværnet er den operative evne målet, og den logistiske støtte i bredeste forstand er en uomgængelig forudsætning herfor. Som overalt i søværnet hviler der også i Søværnets

Materielkommando et særligt stort ansvar på hver enkelt leder og chef.

1993 har rummet gode eksempler på, hvad søværnet formår, når der løftes i flok: Udsendelse af to korvetter til Adriaterhavet samtidigt med mønstringsuddannelse i den tredje korvet herhjemme; udsendelse af inspektionsskibet VÆDDEREN til det Sydøstasien; store omvæltninger på Holmen og på flådestationerne, der fra næste år vil føre til besparelser på over 160 mio. kr. årligt, samt fortsættelse af et skibsbygningsprogram, der ikke tidligere er set – hverken kvantitativt eller kvalitativt.

Efter oplæsning af Hendes Majestæt Dronningens og forsvarschefens nytårsbudskaber, udtrykte chefen sine ønsker om et familiemæssigt, arbejds-

mæssigt og personligt godt nytår for alle.

Under det efterfølgende sociale samvær var der lejlighed til at udveksle nytårønsker mellem kolleger, ligesom mange aftaler om fremtidige samarbejdsrelationer, berøringsflader og arbejdsgange blev afsluttet og nye indledt.

Der har aldrig været tradition for at holde nytårsparole ved Søværnets Materielkommando, men på baggrund af de mange positive tilbagemeldinger fra begivenheden kan der måske blive det – een time er en ringe pris for fællesfølelse og et bedre samarbejds-klima.

(Søværnets Materielkommando)

CH SMK hilser på personellet ved nytårsparolen

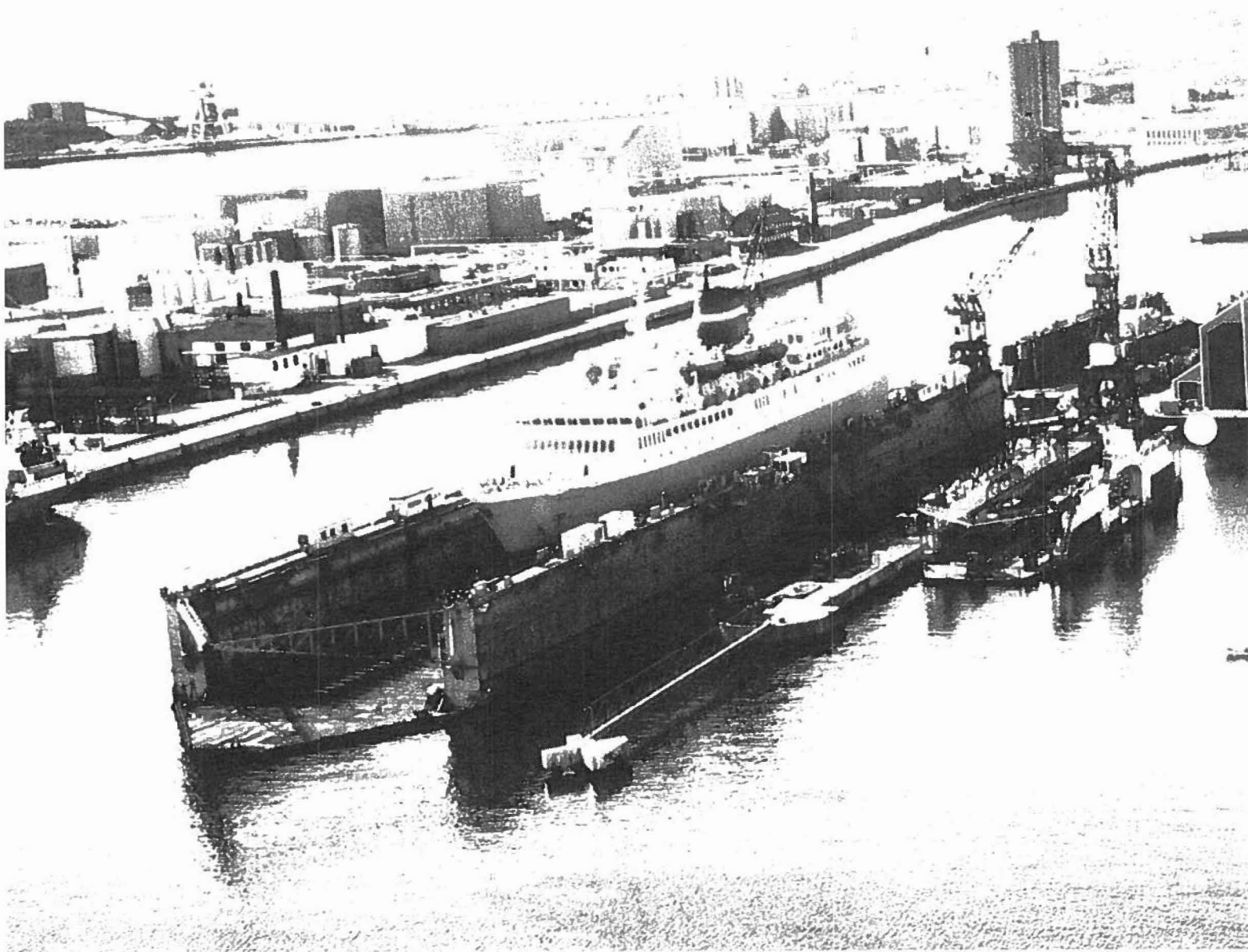
Aarhus Flydedok A/S – Undervandsbåde

Søværnets Materielkommando (SMK) indgik den 28. december 1990 rammeaftale med Aarhus Flydedok A/S om udførelse af de periodiske eftersyn og periodiske dokninger på søværnets undervandsbåde af NARHVALEN- og TUMLEREN-klassen til og med år 2000.

Aarhus Flydedok A/S havde før denne aftale ingen erfaringer i reparation og vedligeholdelse af undervandsbåde, men derimod en solid erfaring med nybygning og reparation af civile skibe. På denne basis har medarbejderne i de seneste tre år opbygget en viden, der gør dem i stand til at kunne foretage de forskellige reparationer i nært samarbejde med personel fra 5. Eskadre samt SMK projektledelse og værk mestre. Således er samarbejdet mellem Aarhus

Flydedoks og SMK personel kommet ind i en god og rutinepræget hverdag.

Når en undervandsbåd kommer til værftet, bugseres den ind i en flydedok, hvor den anbringes på to vogne. Herefter hæves dokken, og båden trækkes ind i en hal med plads til eftersyn af to undervandsbåde samtidigt. I hallen, som er opført til formålet, finder man alle nødvendige faciliteter, som kræves for at kunne udføre de periodiske eftersyn og

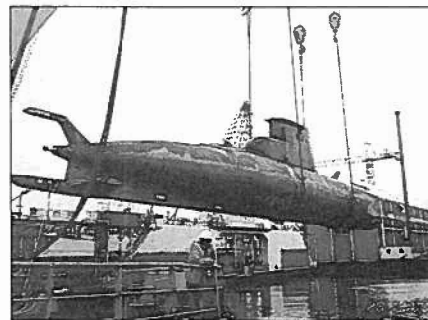
dokninger. Et periodisk eftersyn på en undervandsbåd varer ca. 12 måneder, mens en periodisk dokning varer ca. 3 måneder.

Aarhus Flydedok har udover samarbejdet med SMK en stor nybygningsafdeling og en civil reparationsafdeling. På nybygningssiden er værftet med det nuværende produktionsanlæg i stand til at bygge skibe på op til ca. 14.000 TDW. Aarhus Flydedok har lang erfaring med bygning af skibe til specielle og krævende formål, såsom cementtransportskibe, undersøgelsesskibe, dykkerskibe, forsy-

ningsskibe, fiskeriinspektionsskibe, bil- og passagerfærger, kabelskibe og forskellige typer slæbebåde.

Værftet har i de seneste år satset på bygning af serieskibe og har bygget 3 køleskibe, 9 kemikalietankskibe og er på nuværende tidspunkt i gang med to serier på hver 5 multi-purposes containerskibe.

Den civile reparationsafdeling er veludstyret og har alle de dertil hørende faciliteter som flydedokke, kraner og værksteder og kan udføre alle typer af ombygninger, reparationer og klasseeftersyn. Afdelingen

Luftbåren u-båd

har igennem årene udført eftersyn på andre af søværnets enheder og har derfor en lang tradition for samarbejde med SMK.

(Aarhus Flydedok A/S)

Aarhus flydedok A/S. I midten u-bådshallen.

MAKRELENS adoptionsbesøg i Lemvig

**Torsdag den 19. august
1993 afsejlede patruljefartø-
jet MAKRELEN fra Kor-
sør for at deltage i adopti-
onsbesøg i Lemvig.**

MAKRELEN blev adopteret af Lemvig kommune i 1991, idet man ikke, siden minestygeren GULDBORGSUND udgik af flådens tal, har haft et adoptionskib.

MAKRELEN ankom tidligt fredag morgen til Thyborøn, hvor morgenfriske skoleelever, repræsentanter fra Lemvig byråd og Marineforeningen gik om bord, hvorefter der fortsattes gennem Thyborøn kanal og Nissum Bredning til Lemvig, til tider med blot 20 cm vand under skruerne.

Desværre fik ombordværende gæster og besætningen ikke denne morgen lejlighed til at studere de mange sæler, der ofte soler sig på sandbanerne nord for Thyborøn kanal.

Ved ankomst til Lemvig blev skibet officielt modtaget af borgmester J.Kr. Skovmose, Marineforeningen, Marinehjemmevernet samt turistforeningen. Herefter blev de sidste detaljer og praktiske foranstaltninger drøftet over en kop kaffe.

Traditionen tro aflagde repræsentanter fra skibet visit hos borgmesteren på byens rådhus – et visit præget af en afslappet stemning og en god portion jysk lune. Det er ikke svært at forstå, at forfatteren til striberne »Livets gang i Lidenlund« har fundet megen inspiration blandt borgerne og på Cafe Perlen i den lille hyggelige by med udsigt over Limfjorden.

Fredag eftermiddag var der åbent skib for byens skoleelever. Det var

dog hovedsageligt byens yngste, der havde fundet vej til skibet og som ivrigt deltog i sejlad med skibets gummibåd.

Samtidigt havde Marineforeningen arrangeret bustur for halvdelen af besætningen – en tilsvarende bustur var arrangeret for den anden halvdel af besætningen lørdag eftermiddag.

Busturen var både interessant og bød på anderledes naturoplevelser for de besætningsmedlemmer, der kun sjældent kommer på disse kanter af Danmark. Fra Lemvig gik turen ud til vestkysten ned langs Tangen, der er den eneste vej til fiskerbyen Thorsminde. Netop denne strækning har været hårdt ramt af de senere års stormfloder, hvilket har ført til en omfattende kystsikring med beton, en investering på 15.000 kr. pr. løbende meter, men samtidig en nødvendig foranstaltning hvis Thorsminde fortsat skal være landfast.

I Thorsminde fik besætningen lejlighed til at besøge Sct. George Museet. HMS SCT. GEORGE var et engelsk lineskib, der i hårdt vejr sank ud for byen i 1811 og 1.300 omkom. For ca. 10 år siden blev vraget af HMS SCT. GEORGE fundet af sportsdykkere. Vraget var i så god stand, at det var muligt at bjærge en enestående samling af skibets udrustning. Samlingen blev hurtigt så stor, at der opstod et behov for at opføre et museum, der kunne huse denne velbevarede udrustning.

Sct. George Museet blev opført og er i dag beliggende i yderste klitrække som nabo til Vesterhavet, hvilket er med til at skabe den atmosfære, som museet er præget af.

Museet har alt fra krudt og kugler, våben, tovværk og træværk til fine redskaber, håndmalet engelsk porce-

læn og hele flasker med vin. Et besøg på museet kan varmt anbefales.

MAKRELENS besætning tæller ikke mindre end 4 sportsdykkere, der i løbet af foråret havde erhvervet certifikat om bord, og disse havde stor lyst til at udføre deres første vragedykning på HMS SCT. GEORGE.

Fredag aften var MAKRELEN vært ved en reception for 30 gæster. Henset til kølige vinde fra Vesterhavet var begivenheden henlagt til befalingsmandsmessen samt broen.

Lørdag skulle den store optimistjolle-kapsejlads mod Lemvig sejlklub stå. Selvom MAKRELENS sejl-sportsteam havde lidt et forsmædeligt nederlag året før, var der optimisme og sejrsvilje at spore hos det udvalgte hold på 8 mand, der mønstrede alt fra drevne sejlsporsfolk til komplet uerfarne sejlere. Efter klarlægning stod alle ud af havnen med kurs mod en trekantbane. En ting havde sejlklubben dog ikke taget højde for, og det var, at 15 m/s vind og optimistjoller med 80 kg tunge og uerfarne sejlere ikke er den bedste kombination. Knap havde første jolle stukket stævnen uden for havnehullet, før den kuldsejlede. I den næste time havde de to sikkerhedsbåde travlt, og chefen for MAKRELEN priste sig lykkelig for, at der i dette tilfælde ikke skulle udfærdiges harvirapporter. Sejladsen blev herefter afviklet inde i havnen, hvor bølgene var mindre og vindpustene knap så voldsomme. Til stor morskab for alle blev konkurrencen afviklet under let kaotiske forhold, og MAKRELEN måtte desværre endnu engang se et forsmædeligt nederlag i øjnene, men lovede sejlklubben at i 94, så

Lørdag aften var Lemvig Marinefor-

Der dystes i Lemvig havn

ening vært ved en middag i foreningens maritime lokaler. Middagen bød på en ypperlig hjemmelavet, forløren skildpadde, og sædvanen tro udviklede det sig til en mindeværdig aften. Det var derfor med bange anelser, at besætningen stillede op til fodboldkamp mod Lemvig Old

Boys, og de brave sømænd måtte da også se endnu et nederlag i øjnene. Om eftermiddagen var der åbent skib, hvor ca. 950 besøgende lagde vejen forbi. I forbindelse med arrangementet gennemførte Søværnets Flyvetjeneste en demonstration i den sædvanlige, flotte stil.

Det var en træt, men veltilfreds besætning, der sagde farvel mandag morgen og satte kursen mod Vesterhavet og 14 dages patruljesejlds.

(MAKRELEN)

Marinemaleren Pierre Au^zsiaz^s

Kunstmaler, performer, søetnolog, scenograf, teatermaler og lærer, Pierre Au^zsiaz^s blev i efteråret 1993 tilknyttet søværnet som marinemaler. Her er hans egen introduktion.

Bindeleddet mellem min parisiske og danske tilværelse har været et mindeværdigt ophold i Normandiet, ligesom mine eskapader på oceanet har været det.

Kunne jeg dengang have forestillet mig, at jeg ved at lytte til normanniske fiskere senere ville kunne nikke genkendende til en række udtryk i det danske sprog?....

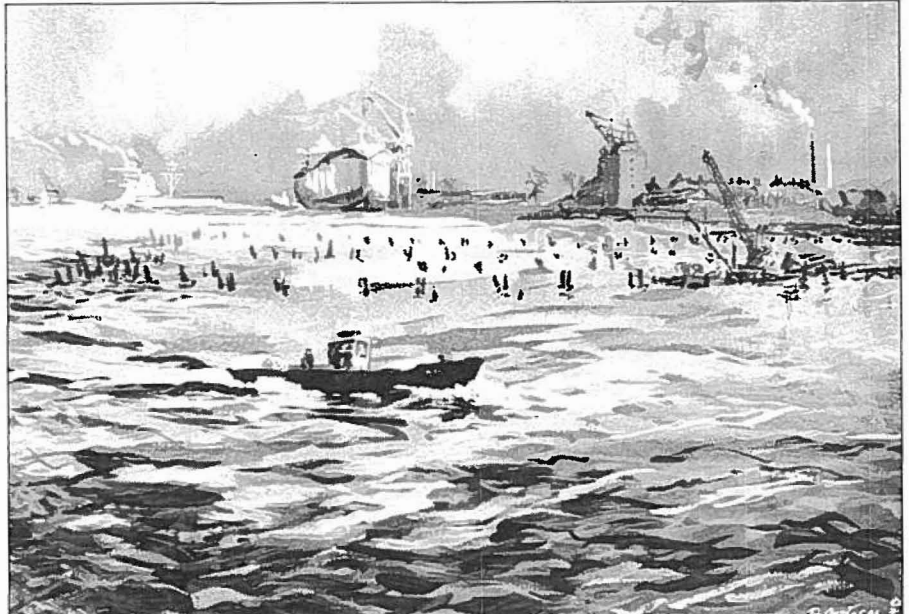
Mine første billeder malede jeg side om side med sande normanniske fiskere, fāmælte, rødhårede – og vejrbitte, som ikke gik af vejen for et glas Calvados og en sydvestlig kuling, som de udfordrede sommer såvel som vinter, iført samme fiskeolieindsmurte pjækkerter.

Det var i 1976 på farvandet mellem Granville og Brest, dér hvor havets og vindens stemme overgår menneskenes, og dér hvor naturen påtvinger dem sin vilje.

De ujævne og stenede kyster er vilde og forslåede af bølgerne, som har gnavet i dem og deres ruiner siden tidernes morgen.

De ældgamle havne står imod – godt gemte bag deres granitvolde, hvor duften af sørøveri og langfartsfiskeri er fremherskende.

I de klamme beværgninger istemmer søens folk »shanties« i en tåge af ølskum, som understreger beretningerne om bølger og stævne, der pløjer mod Cap Horn.

Parti fra Holmen

Parti fra Holmen

Kort sagt: – Der findes ikke en bedre skole for en sejrende maler!

D’herrer malere fra Marineakademiet vender altid nostalgiske tilbage hertil som pilgrimme for at tilbringe deres sidste tid her, før de udånder.

Med tiden fandt jeg, at det var søfolkets liv, kysterne og bådene, der optog mine tanker.

En skønne sommerdag i 1980 anløb THALIA – min første træslup – en vig i Chausey ø-havet, ved foden af

huset til en af de store franske marinemalere: Marin Marie de Saint Front (1901 – 1987) – også kendt som »Chausey øernes mester«. Marin Marie åbnede sin dør for mig med stor venlighed og hjalp mig fra da af til at bekæmpe mit autodidakt-kompleks.

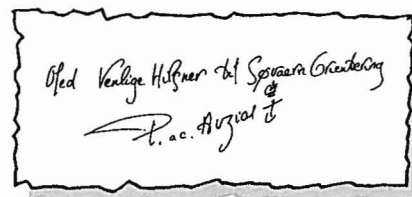
I min rejselyst besluttede jeg i 1982, at søge optagelse som officiel fransk marinemaler, men da dette ikke lykkedes, søgte jeg så den uofficielle vej. Ene mand ombord på min nyerhvervede 34 fods sejlbåd at sejle i ydre såvel som indre farvande, fast besluttet på at følge mine sande passioner, hvilket vil sige at male og at sejle, uden at tænke på morgendagen.

Det var i Danmark jeg skulle møde mine drømmes »Vahine«, efter at have stævnet ind i Århus Havn ... Til min overraskelse kom jeg i havn i mere end én forstand.

Jeg blev hurtigt overbevist om, at her skulle jeg blive, også godt hjulpet af mine barne- og ungdomsårs store interesse for den skandinaviske og arktiske maritime kultur, som jeg så nu kunne studere på nært hold.

Idag er det med stadig tilfredsstillelse at opleve denne følelse af »hjemløshed«, som jeg er blevet »bragt i«, ved at bo i et adoptivland. Jeg kultiverer denne følelsesmæssige tilstand, som giver næring til mit arbejde.

Jeg takker den danske marine for min »udnævnelse« til Flådens maler, som giver mig tilladelse til at illustrere den fædrene arv – den nutidige og den fremtidige – til lands og til vands – hjemme og ude.

Pierre Ausiaz er bosiddende Grævelingevej 8, Kregme, 3300 Frederiksværk, telefon 47 74 84 67, hvor interesserede kan henvende sig, hvis man ønsker at se og erhverve Pierre Ausiaz' værker.

Gammel uddannelsesordning afsluttet

I maj 1992 startede et antal unge premierløjtnanter deres videregående officersuddannelse af operativ linie på Søværnets Officersskole.

Med udgangen af november 1993 afsluttede holdet på 11 mand denne uddannelse, og det var sidste gang den videregående uddannelse blev gennemført i den oprindelige form. Eleverne gennemgik i perioden dels en fællesuddannelse med kolleger af teknisk retning, dels skibsføreruddannelse ved Svendborg Navigations-skole. I de sidste par måneder før afslutningen gennemgik man specialkurser på officersskolen, ved sig-

nalskolen og ved kurserne i Frederikshavn. Eleverne er nu på taktisk divisionsofficerskursus før deres udnævnelse til kaptajnløjtnanter.

Den nye videregående officersuddannelse, som erstatter det oprindelige kursus, er kortet ned til 15 måneder, hvilket har kunnet lade sig gøre, da officersgrunduddannelsen er justeret, så slutresultatet ikke forringes.

Første hold på den nye videregående uddannelse startede i januar 1993 og forventes således at være klar til operativ tjeneste inden sommeren 1994.

(Søværnets Officersskole)

Sidste VUT1-hold fra SOS

Skift af krydsfartmotor i BREDAL

Starten på 1994 blev hektisk for torpedomissilbåden BREDAL. Knapt var nytårsparolen overstået, før hele besætningen blev tøret til for adskillelse og demontering af casing og maskinrum. Årsagen var, at bagbord krydsfartmotor skulle udskiftes p.g.a. havari.

Sådan en operation er ikke hverdagskost for torpedomissilbådene; ingen i 4. Eskadre havde før prøvet dette, så det var med en vis spænding, at arbejdet gik i gang.

Operationen blev udført af egen besætning og Den Mobile Vedligeholdelsesafdeling. Nexø Værft A/S havde været så venlig at udlåne specialværktøj til operationen.

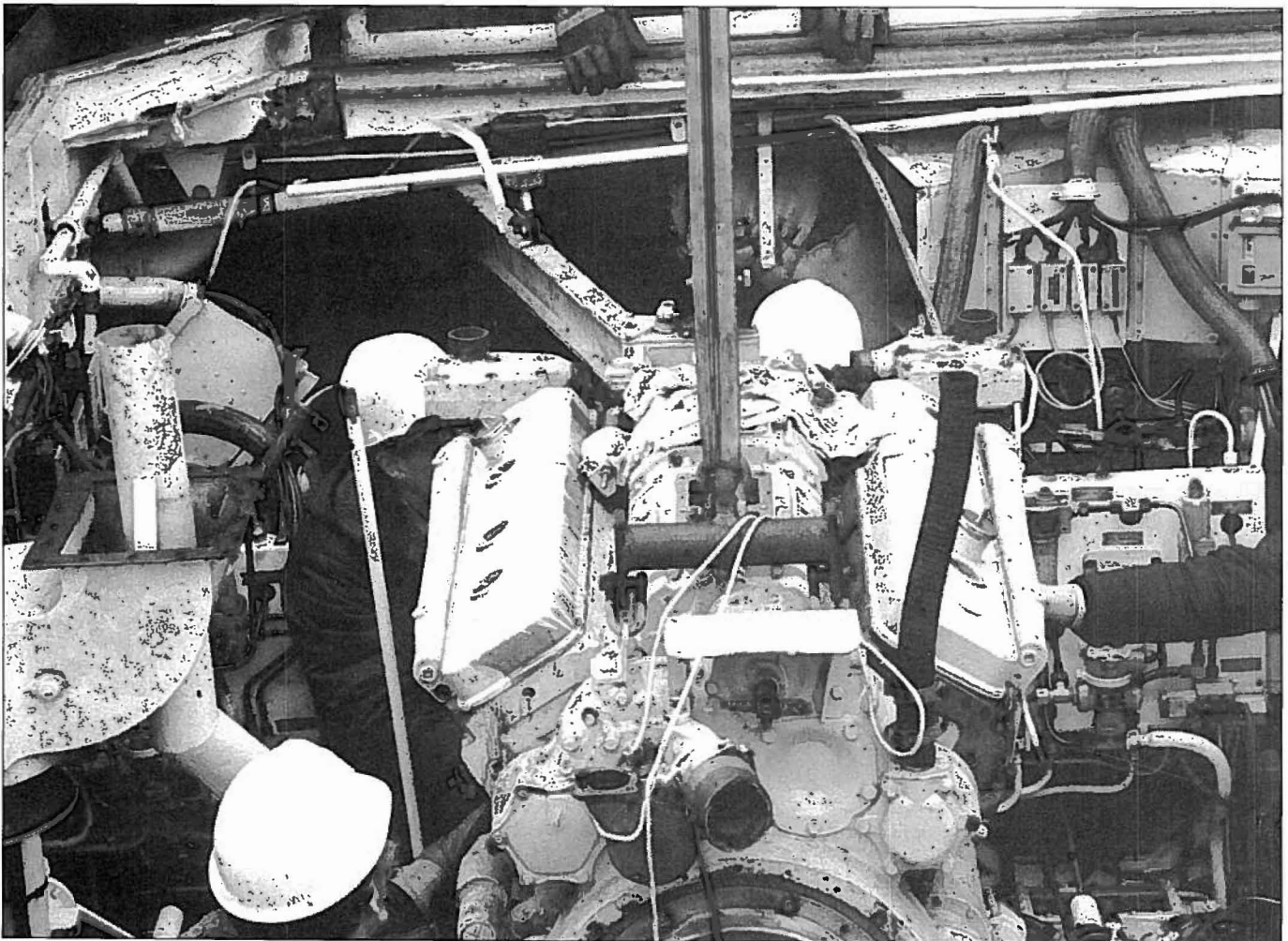
Det skulle heldigvis vise sig, at operationen var lettere, end nogen havde turdet håbe.

Efter flere overvejelser og kontrolmålinger blev det besluttet at forsøge

udskiftning uden demontering af bagbord gear og propelleraksel. Det viste sig, at på trods af den snævre plads i torpedomissilbådenes maskinrum, kunne bagbord krydsfartmotor lirkes ud mellem bagbord og center gear.

Selve udskiftningen af bagbord krydsfartmotor gik hurtigere end forventet; men derpå fulgte et langt og vanskeligt monteringsarbejde, inden den nye motor var klar til bolværksprøver.

(BREDAL)

GM Detroit motoren udtages fra BREDAL

Medaljedag i søværnet

Da søværnets traditionsrige medaljedag den 29. januar i år faldt på en lørdag, var uddelingen på tjenestestederne henlagt til fredag den 28. januar.

Hæderstegnet for god tjeneste ved Søetaten (Holmens Hæderstegn), der er indstiftet af Chr. VII den 29. januar 1801, tildeles enhver, der er ansat i søetaten og som har forrettet tjeneste uafbrudt i fulde 25 år efter sit fyldte 20. år – samt: »er kendt som en brav mand eller kvinde, der ved troskab, duelighed, flid og iøvrigt god opførsel i tjenesten – samt ved ulastelig vandel i sit private liv, har gjort sig værdig til at bære offentligt vidnesbyrd for god tjeneste«.

På Holmen og ved Flådestation Korsør uddeltes i år på denne dag ialt 14

Hæderstegn for god tjeneste i Søetaten, 1 kommandørkors, 1 ridderkors af 1. grad, 1 ridderkors og 4 for-tjenstmedaljer i sølv. Medaljerne til-deltes personel ved Søværnets Materi-

elkommando, Marinestation Holmen, Orlogsværftet og Flådestation Korsør.

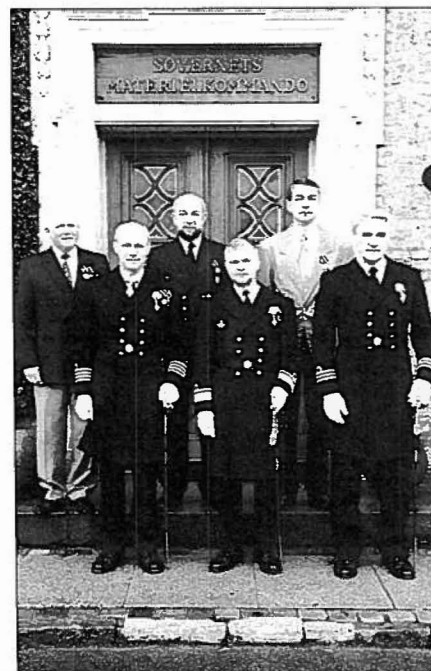
(Søværnets Materielkommando og Flådestation Korsør)

Ved marinestation Holmen

FLS KOR

Ved SMK

SØVÆRNETS MÆRKEDAGE

Fra og med dette nummer vil SØVÆRNSORIENTERING til almindelig oplysning bringe en oversigt over nogle af de mærkedage, som er særlige for søværnet.

Serien vil være opbygget således, at dette nummer indeholder månederne januar til marts, begge in-

klusive. Derefter bringes kvartalsvise oversigter året ud.

Ud for hver mærkedag er der anført en kort beskrivelse af det, der gjorde netop denne dag til noget særligt for søværnet og personalet. Udgangspunktet for oversigten er daværende kommandørkaptajn,

senere kontreadmiral F.H. Kjølens værk fra 1938-39 i Tidsskrift for Søvæsen. Som det vil fremgå, er denne oversigt opdateret, så hændelser fra tiden efter kommandørkaptajnens oversigt er indarbejdet. Samtidig er visse af det oprindelige værks mærkedage ikke medtaget her.

JANUAR

1. januar 1959:

Søværnets Havariskole oprettes.

1. januar 1970

Søværnskommandoen nedlægges og Marinestaben oprettes.

3. januar 1765

Marinens bibliotek oprettes.

14. januar 1709

Peter Wessel (Tordenskjold) antages som søkadet.

14. januar 1991:

I korvetten OLFERT FISCHERS operationsrum konstateres, at krigen mod Saddam Husseins Iraq er startet, idet TOMAHAWK missiler fra amerikanske krigsskibe kan spores på radaren på deres vej mod Bagdad.

20. januar 1782:

Fregatten BORNHOLM bjerger sig som havarist efter 4 ugers storm og 6 døgnns orkan i Nordatlanten ind til Irlands kyst. 130 mand af besætningen går syge og vanvittige i land. Chefen dør af overanstrengelse.

21. januar 1696:

Første flagreglement for Flåden indføres. Heri hedder det bl.a., at brug af vimpel er forbeholdt Flådens skibe.

26. januar 1994:

Inspektionsskibet VÆDDEREN vender hjem efter 88 døgnns togt til Sydøstasien til støtte for dansk industri.

28. januar 1631:

Chr. IV rigsråd tiltræder planen om bygning af Nyboder som »fri Våning for Holmens faste stok«.

29. januar 1801:

Holmens hæderstegn indstiftes på Chr. VII fødselsdag. Hæderstegnet erhverves efter 25 års uafbrudt tjeneste efter det fyldte 20. år, såfremt man har haft en dadelfri vandel. Gælder stadig.

30. januar 1739:

Søartilleriet oprettes af Chr. VI eller rettere, det udskilles fra det med hæren fælles artilleri.

FEBRUAR

2. februar 1658

2 – 5 februar afviser kaptajn Bredahl med sine fire fregatter et svensk hærangreb mod eskadren over isen på Nyborg Fjord. Flåden udises senere og kommer til København 15. april. Bredahl udnævnes til ekvipagemester.

4. februar 1838

Hornblæsning indføres som kommandoføringsmiddel i Flåden.

5. februar 1941

Flåden afleverer under protest 8 torpedobåde til tyskerne. Kongen beordrer flagning på halv stang.

7. februar 1744

Bygmester Philip de Langes hovedport til Holmen approberes. Porten står stadig på Holmen (Søværnets Materielkommando).

10.-11. februar 1659

Stormen på København. Bådsmandskompagnierne under Holmens chef, admiral Niels Juel, forsvarer bastionerne på Østervold og Kastellet.

12.-13. februar 1657:

Uafgjort kamp under Møn mellem dansk flåde på 40 skibe, rigsviceadmiral H. Bjelke, og svensk flåde på 40 skibe.

17. februar 1838:

Fregatten ROTA ankrer på Københavns Red efter rejse fra Italien. Ombord er Thorvaldsen og mange af hans kunstværker.

19. februar 1619:

Admiral Gjedde med 4 skibe kæmper ud for de Kap Verdiske øer med 3 franske kapere. En Kaperfregat erobres og indgår i Gjeddes eskadre på togt til Ostindien.

20. februar 1513:

Kong Hans dør. Han var grundlæggeren af den kgl. danske orlogsflåde, der således i 1994 har bestået i ca. 494 år uden afbrydelse.

24. februar 1716:

Peter Wessel adles under navnet Tordenskjold.

26. februar 1701:

Instilling om oprettelse af »Søe-Cadet-Compagniet« bifaldes af Fr. IV. Kommandør Chr. T. Sehested bliver første chef for kadetkompagniet.

28. februar 1648:

Chr. IV dør. Han var en af de få konger, der personligt førte sin flåde i krig. Under ham førtes flåden frem til landets førende nationale værn.

MARTS

3. marts 1801:

Orlogsbriggen LOUGEN kæmper i Dansk Vestindien med to engelske kaperfregatter, som fordrives.

9. marts 1847:

Huebånd med skibsnavne anskaffes for første gang.

14. marts 1808:

Orlogsbriggen LOUGEN fordriver efter natlig kamp en engelsk brig fra farvandet ud for Hitterø i Norge.

14. marts 1857:

Sundtolden afskaffes (indført 1429).

17. marts 1864:

Den danske blokeskadre på 4 skibe i Østersøens østlige del beskylder og fordriver en tysk eskadre på 8 skibe ud for Swinemünde.

22. marts 1808:

Linieskibet PRINDS CHRISTIAN FREDERIK kæmper ved Sjællands Odde mod en engelsk eskadre på 2 linieskibe og 3 fregatter. Efter tre timers hård kamp sættes det danske skib på grund ud for Odden havn. Det brænder og springer i luften. Blandt de døde er helten fra 2. april 1801, premierløjtnant Peter Willemoes.

23. marts 1711:

Autoriserede, indbundne skibsjournaler indføres i alle orlogsskibe.

26. marts 1848:

Korvetten NAJADEN og hjuldampskibet GEDSER besætter Als.

26. marts 1870:

Skruefregatten TORDENSKJOLD afgår til østasiatiske farvande, bl.a. for udlægning af telegrafkabler for Store Nordiske Telegrafskab (hjemkomst 2. januar 1872).

27 marts 1949:

Marinestation Gedser tages i brug.

30. marts 1659:

Dansk-hollandsk eskadre kæmper under Langeland med svenske skibe, hvoraf ét erobres.

31. marts 1792:

»Henrik Gerner Medaljen« indstiftes. Den uddeles til kadetter på Søværnets Officersskole, som består eksamen med udmærkelse. (Er stadig gældende).

31. marts 1917:

Dansk Vestindien overdrages til USA. Krydseren VALKYRIEN forlader øerne som sidste stationsskib. Øerne havde været i dansk besiddelse siden 1666.

Kommandohejsning i LOMMEN

Den 21. januar 1994 hejstes kommandoen i den 10. STAN FLEX 300, LOMMEN. Ved denne lejlighed udtalte Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral K. Borck:

»På to dage nær er det nøjagtigt syv år siden, kommandoen blev hejst i den første STANDARDFLEX 300 enhed, og vi står nu over for den 10. enhed.
Det er bemærkelsesværdigt af flere

årsager. For det første betyder det, at afløsning for flådens udrangerede, mindre enheder skrider frem som planlagt. For det andet betyder det, at vi er vidner til et tidsmæssigt meget intenst og udfordrende projekt, der i de seneste år har produceret en ny enhed ca. hvert halve år. Og for det tredje, og det er det vigtigste, synes jeg, betyder det tilgang til flåden af endnu en moderne, god og effektiv, operativ enhed.

De egenskaber og kvaliteter ved STANDARDFLEX 300, som for syv år siden mest måtte have karakter af positive forventninger, kender vi nu

som etablerede realiteter. LOMMEN er et udtryk for afprøvet design, og i hjemlige farvande tegner STANDARDFLEX 300 enhedernes silhuetter nu i stigende grad marinenes profil.

Lige så bemærkelsesværdigt er det måske at notere sig, at grundideen og filosofien bag STANDARDFLEX principperne og den tilhørende teknologi nu også synes at vække positiv interesse i endog fjerne udlande. Det er godt for alle, der medvirker i STANDARDFLEX projektet. Det er godt for dansk industri. Og det er godt for Danmark.

LOMMEN i festtøjet

Og selv om ideen og filosofien blev undfanget i en tid, hvor situationen omkring os var en anden, kan man næppe forestille sig nogen anden mere velegnet til den nye situations bredere og mere varierede spektrum af opgaver.

Jeg takker alle gode kræfter, som har medvirket til, at vi om et øjeblik kan hejse kommandoen i et nyt skib.

Det er mig en ære og glæde at hilse LOMMEN velkommen blandt søværnets operative enheder.

Det er min forventning, at LOMMENS skiftende besætninger vil tage vel vare på deres skib og formå at udnytte dets mange og gode operative evner til professionel og effektiv løsning af tidløse og nye maritime opgaver.

Og jeg er sikker på, LOMMENS forestående tjeneste vil være til gavn for Danmark og danske interesser.

Jeg ønsker LOMMEN og dens besætning sikker sejlads og held og lykke.

Kaptajnløjtnant Simonsen!

Hejs kommandoen!«

(SOK)

Forsvarsministeren og forsvarschefen skridter fronten af

Forsvarsministeren besøger Søværnets operative Kommando

Forsvarsminister Hans Hækkerup besøgte Søværnets operative Kommando den 31. januar 1994. Ministeren var ledsaget af departementschef Anders Troldborg og afdelingschef, kommandør Jørn Olesen.

Besøget omfattede en bred orientering af ministeren om Søværnets operative Kommando og kommandoens opgaver og virksomhed.

Ministeren havde desuden lejlighed til at bese kommandoens nye

kontorfaciliteter og til en introduktion til de operative faciliteter i operationscentret.

(SOK)

Erhvervspraktik

– en skoleelevs oplevelser i Avderødlejren

Jeg var i praktik som marinesoldat i Avderødlejren. Min praktik startede mandag den 8. november kl. 08.00 og sluttede mandag den 15. november kl. 12.45, og vi skulle bo hele ugen i lejren.

Da jeg kom til lejren, skulle alle praktikanterne (vi var 24) have udleveret uniform, støvler, undertrøje, træningsdragt, sengetøj og kostpenge til hele ugen.

Så var der orienteringsmøde, hvor vi snakkede om, hvad de laver på Søværnets Grundskole (SGS). SGS hovedopgave er at give værnepligtige menige og marineelever den indledende militære uddannelse, som i søværnet kaldes »Fællesuddannelsen«. Formålet med denne uddannelse er at lære eleverne at løse selvforsvarsopgaver og udøve praktisk sømandskab.

Der undervises bl.a. i følgende fag: Militær optræden, betjening af og skydning med håndvåben, sømandskab, redningstjeneste til søs, brandslukning, tjenestekendskab, samarbejdsordning, fysisk uddannelse og træning.

På skolen er der egen indviet kirkesal, indkvarterings-, undervisnings-, opholds- og fritidslokaler samt idrætsanlæg, det vil sige svømmehal, gymnastiksal og træningsbane. Skolen kan huse ca. 900 mand.

Forventningerne til os var at indordne os under samme regler og følge undervisningen på lige fod med marineelever og værnepligtige. De ville egentlig ikke betragte os som praktikanter, for hvordan skulle vi så mær-

ke, hvordan det vil være at leve som soldat.

Praktik-perioden har været utrolig spændende og oplevelsesrig. Men programmet har også været rigtig godt sammensat, vi har i hvert fald set og prøvet en masse. Bl.a. har vi været i Korsør og se flådens skibe fra ende til anden, det var i hvert fald en spændende oplevelse at se de skibe, der har været i Golfen og andre krigshærgede farvande.

Også demonstration af brandbekæmpelse og afprøvning af beskyttelsesmaske i gaskammer var utroligt spændende.

Den største oplevelse var godt nok natten, hvor vi skulle sove i bivakker og føre krig mod hinanden og ikke mindst marchere 14 km kl. 03.00 om natten, eller rettere sagt marcherede vi til sidst, som vi havde tisset i bukserne alle sammen. Men vi lærte da at lave en bivak og lave mad i mørke, og ikke mindst at snige os afsted uden at lave fodspor. Til trods for vabler og trætte ben, var det en sjov oplevelse, og man var rigtig stolt af sig selv bagefter.

Jeg har kun et minus ved min praktik, det var, at den første sergent, vi havde, manglede disciplin, vi lærte ikke rigtig, hvad det vil sige at være soldat, men da vi fik den næste sergent, begyndte det rigtigt at ligne no-

Tine K. Jensen

get. Han havde rigtig meget disciplin og betragtede os overhovedet ikke som praktikanter.

Som sagt har min praktik været en stor oplevelse, og jeg vil helt sikkert anbefale det til andre, for de gør virkelig noget for at gøre praktikken spændende.

Tak for en spændende uge.

*Med venlig hilsen
Trine Kofoed Jensen, Ølsted*

»Helo på dæk« Foto: J. Diederichsen

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry, no matter how small, should be recorded to ensure the integrity of the financial statements. The second part of the document provides a detailed breakdown of the company's revenue streams, including sales from various departments and regions. This analysis shows a steady increase in revenue over the past year, primarily driven by the expansion of the product line and the entry into new markets. The third part of the document addresses the company's expenses, highlighting the significant investment in research and development. This investment is seen as a key driver for long-term growth and innovation. Finally, the document concludes with a summary of the company's overall financial performance, noting that despite the high costs of R&D, the company has achieved a strong return on investment and is well-positioned for future success.

The following table provides a detailed overview of the company's financial performance over the last five years. The data shows a consistent upward trend in both revenue and profit, reflecting the company's strategic focus on growth and innovation. The increase in revenue is particularly notable, as it has outpaced the industry average. This success is attributed to the company's ability to identify and capitalize on new market opportunities, as well as its commitment to providing high-quality products and services. The profit margin has also improved significantly, indicating that the company's operational efficiency has increased over time. Overall, the financial data demonstrates that the company is on a strong growth trajectory and is well-prepared to meet the challenges of the future.